

slutte sig til en stor Deel af, hvad man skal svare, eller om man staaer ligeoverfor en Mand, som man aldrig har seet før. Selv med den allerbedste Villie og med den allerstørste Humanitet og Bærsomhed kunne de Mænd, der staae fremmede ligeoverfor de vedkommende unge Mennesker, ikke behandle dem paa den Maade, hvorpaa Lærerne ved Seminarierne kunne behandle deres Elever. Der er dernæst klaget over Partiffhed, man har sagt, at de privat Dimitterede vare mindre vel ansete, og at man derfor har søgt at berede dem Bænsfeligheder. Dette troer jeg nu slet ikke er Tilfældet; jeg troer ikke, at disse af vedkommende Examinatorer ere blevne behandlede partiff; men derimod ligger den Fristelse nær for Lærerne ved Seminarierne at behandle deres egne Elever partiff. Man maa vel lægge Mærke til, at, naar det er skikkelige unge Mennesker, der have levet sammen med deres Lærere i 2 à 3 Aar, saa fatte disse en saadan Godhed og Kjærlighed til hinanden, at Lærernes inderligste Ønske gaaer ud paa, at det maa gaae deres Elever vel i Fremtiden. De betragte dem næsten som deres egne Børn, især naar de have skilt sig vel; Fristelsen til Partiffhed ligger altsaa nær, og Midlet til at udøve den have Lærerne til deres fuldkomne Raadighed; thi det behøver ganske vist, saavidt jeg kjender det, ved Examen paa Seminarierne ikke at gaae saaledes til, som det gaaer til ved den private Skolelærereexamen. Ved denne kunne Examinatorer og Censorer ikke tage Hensyn til Andet, end hvad de høre og see og hvad vedkommende unge Mennesker præstere; ved Examen paa Seminarierne derimod ere, saa vidt jeg veed, Lærerne i Henhold til Reglementet for Seminarierne af 1818 berettigede til ikke alene at tage Hensyn til, hvorledes de unge Mennesker skille sig ved deres Examen, men de ere berettigede til, ja, jeg troer endog, at de skulle tage Hensyn til de Examinere, som de have aflagt iforveien. Man maa vel lægge Mærke til, at de paa Seminarierne underkaste sig flere Examinere, før den endelige Afgangsexamen finder Sted, og der skal altsaa ogsaa tages Hensyn til, hvorledes de have skilt sig fra disse Examinere. Dernæst skal der tages Hensyn til, hvorledes de unge Men-

nessers Tilid og Forhold har været i den Tid, de have opholdt sig paa Seminarierne. Naar der nu er et hjerteligt og venligt Forhold mellem Lærerne og Eleverne, saa staaer det jo fuldkomment i Lærernes Magt at skaffe Eleverne omtrent hvilken Charakter de ønske; de kunne appellere til de Examinere, der have været afholdte iforveien, og de kunne henholde sig til de unge Menneskers Forhold, som det har været i den Tid, hvori de have været paa Seminariet, og deraf faae et ganske andet Resultat end det, der vilde fremkomme, dersom man alene skulde tage Hensyn til, hvorledes de have skilt sig ved Afgangsexamen. Dernæst finder, som bekjendt, ogsaa den Ulighed Sted, at ved de kongelige Skoler eller, som de ogsaa kaldes, Statsseminarierne bliver Afgangsexamen deelt i to Dele. Eleverne underkaste sig Examen i visse Gjenstande det ene Aar, og i de øvrige Gjenstande ved den endelige Afgangsexamen; men det gjør en bethdelig Forskjel, om et Menneske skal examineres i visse Dele til en vis Tid, thi saa kan han kaste sig over disse Gjenstande og med hele sin Kraft studere dem meget nøie, idet han veed, at han først skal examineres i de andre Gjenstande det næste Aar. Det staaer altsaa i hans Magt at tilveiebringe et smukkere og mere fylldigt Resultat, naar han saaledes underkaster sig Examen i enkelte Dele et Aar, og i enkelte Dele et andet Aar, end naar han skal underkaste sig den hele Examen paa een Gang. Ogsaa hvad den praktiske Færdighed angaaer ere Statsseminariernes Elever helbigere stillede end de privat Dimitterede, idet de kjende Børneskolerne ved Seminarierne, idet de have underviist Børnene her, og Børnene igjen kjende Seminarierne. Det er altsaa langt lettere at tilveiebringe noget Smukt og Fyldigt, f. Ex. ved en mundtlig Fortælling i Historie eller Geographi eller i de Fag, hvori de skulle præstere Bevis for, at de have praktisk Færdighed, eller med Kathedrisation, naar Examinanden staaer lige overfor Børn, som han kjender, end naar de unge Mennesker, som komme til Kjøbenhavn, Aarhus, Aalborg eller Odense, eller hvor den private Examen afholdes, skulle møde i en fremmed Skole ligeoverfor Børn, som de aldrig før have seet. Det er derfor indlysende, at det er lettere for Se-